Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 66/11
13.10.2011. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Невенке Важић, Анђелке Станковић, Љубице Кнежевић-Томашев и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног С.Н., због кривичног дела из члана 50. став 1. Закона о девизном пословању, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 536/11 од 09.06.2011. године, подигнутом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К. 62/10 од 20.04.2010. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 3875/10 од 22.07.2010. године, у седници већа одржаној у смислу члана 422. став 3. Законика о кривичном поступку, дана 13.10.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

УВАЖАВА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 536/11 од 19.06.2011. године, као **ДЕЛИМИЧНО ОСНОВАН** и утврђује да је правноснажним пресудама Основног суда у Чачку К 62/10 од 20.04.2010. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 3875/10 од 22.07.2010. године повређен кривични закон из члана 369. став 1. тачка 1. Законика о кривичном поступку у корист окривљеног С.Н., док се захтев за заштиту законитости у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. Законика о кривичном поступку, **ОДБИЈА** као неоснован.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Чачку К 62/10 од 20.04.2010. године на основу члана 355. тачка 1. ЗКП окр. С.Н. ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело из члана 50. Закона о девизном пословању и одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Апелациони суд у Крагујевцу, пресудом Кж1 3875/10 од 22.07.2010. године одбио је као неосновану жалбу Основног јавног тужиоца у Чачку и пресуду Основног суда у Чачку К 62/10 од 20.04.2010. године потврдио.

Против наведених правноснажних пресуда, Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости Ктз. 536/11 од 19.06.2011. године, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП и повреде кривичног закона из члана 369. став 1. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд утврди да је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца основан и да је наведеним пресудама повређен закон у корист окривљеног.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу члана 422. став 3. ЗКП, у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, а у присуству окривљеног С.Н. и његовог браниоца адв. М.В., на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости подигнут, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Основано се у захтеву за заштиту законитости указује да је првостепеном и другостепеном пресудом учињена повреда кривичног закона из члана 369. став 1. тачка 1. ЗКП.

Првостепени суд је окр. С.Н. на основу члана 355. тачка 1. ЗКП ослободио од оптужбе за кривично дело из члана 50. Закона о девизном пословању, налазећи да дело за које је окривљени С.Н. оптужен, по закону није кривично дело.

Дајући разлоге за такав став првостепени суд у образложењу пресуде наводи „у конкретном случају, извршење трансакције понуђено је од стране контролора НБС, из чега следи даљи закључак да је куповина девиза коју је извршио окривљени испровоцирана од стране поменутог контролора, чија радња, по оцени суда, не може представљати предмет кривично-правне заштите и санкционисања у смислу напред поменуте одредбе“.... односно да „контролори НБС нису овлашћени да у смислу члана 30. Закона о девизном пословању врше продају девиза, нити да сами врше кривична дела провоцирајући грађане да врше кривична дела“ те да у радњама које се стављају на терет окривљеном нема елемената кривичног дела из члана 50. Закона о девизном пословању.

Овакав став првостепеног суда, а који је прихваћен и од стране другостепеног суда који у својој одлуци наводи: „... да се у конкретном случају ради о провоцираном кривичном делу, а такво кривично дело није кривично дело...“ је по налажењу Врховног касационог суда погрешан, јер из чињеничног описа радњи окривљеног датих у оптужном акту, произилазе сва битна обележја кривичног дела из чл. 50. Закона о девизном пословању а које је окривљеном С.Н. стављено на терет. Наиме, без значаја је за свршену радњу наведеног кривичног дела чињеница да ли је до извршења дела дошло тако што је окривљеном пришао контролор НБС и овде сведок С.С. са циљем да „испровоцира“ купопродају девиза, која трансакција је извршена тиме што је окр. С.Н. прихватио куповину 100 еура за динарску противвредност у износу од 8.250,00 динара, или је у питању било које друго физичко лице које нуди девизе на продају.

Ова чињеица значи да је окр. С.Н. очигледно куповао девизе, па како за исто није имао овлашћење НБС, односно поступао је супротно одредби члана 30. Закона о девизном пословању, то се у конкретној ситуацији у радњама

окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела из члана 50. Закона о девизном пословању.

Стога је првостепени суд ослобађајући окривљеног С.Н. сходно члану 355. тачка 1. ЗКП од оптужбе учинио повреду кривичног закона из члана 369. став 1. тачка 1. ЗКП, по питању да ли је дело за које се окр. С.Н. гони кривично дело, а та повреда није отклоњена одлуком другостепеног суда, који је у потпуности прихватио став првостепеног суда.

„Провоцирање“ окривљеног да изврши радњу кривичног дела не искључује постојање кривичног дела. За одговор на питање да ли је дело за које се окривљени гони кривично дело од значаја је шта је описано у оптужном акту и да ли је окривљени својим радњама остварио сва законска обележја кривичног дела у питању, односно да ли постоји неки од основа прописаних кривичним законом који искључују противправност или кривицу. При том се евентулано код доношења првостепене и другостепене пресуде могло поставити питање дозвољености или недозвољености наведеног доказа – у смислу коришћења исказа контролора НБС, односно да ли је тај доказ у складу са одредбама ЗКП и да ли се на том доказу може засновати пресуда, а на шта се у поднетом захтеву не указује, па у смислу одредбе члана 423. став 1. ЗКП исто и није предмет испитивања у овом поступку.

Налазећи, из изнетих разлога, да је првостепеном и другостепеном пресудом учињена повреда кривичног закона из члана 369. тачка 1. ЗКП, Врховни касациони суд је утврдио да је тим пресудама повређен закон у корист окривљеног С.Н. не дирајући у правноснажне одлуке против којих је захтев за заштиту законитости подигнут.

Оцењујући наводе захтева да је приликом доношења наведених пресуда учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из чл. 368. ст. 1. тачка 11. ЗКП, јер образложење првостепене и другостепене пресуде не садрже разлоге о одлучним чињеницама, Врховни касациони суд налази да је захтев у том делу неоснован.

Супротно овим наводима захтева, првостепеном и другостепеном пресудом није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, у смислу навода из захтева, јер обе пресуде садрже довољне и јасне разлоге у вези са применом одредбе чл. 355. тачка 1. ЗКП. У конкретном случају, као што је напред наведено првостепени и другостепени суд, повредили су кривични закон из члана 369. став 1. тачка 1. ЗКП, јер су заузели погрешан став о питању, да ли је дело за које се окривљени гони кривично дело, али су за такав став дали разлоге који нису неразумљиви нити противречни.

Из изнетих разлога, на основу одредбе чл. 30. ст. 1., чл. 32. Закона о уређењу судова („Сл. гласник РС“ бр. 116/08 од 22.12.2008.године) и одредаба чл. 24. ст. 7., 425. ст. 2. и чл. 424. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић,с.р.

Председник већа
судија
Бата Цветковић,с.р.